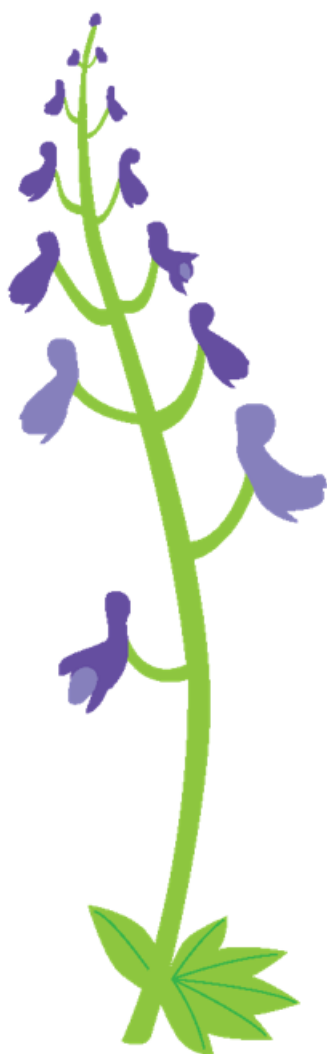

Tohmajärven kunnan varhaiskasvatuksen vuosisuunnitelmat
2023–2024

Kemien esiopetus / Kirjosiepot ja Peipot

Vuosisuunnitelma 2023–2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

Ryhmiä kuvaus ja oppimisympäristö

Kemien esiopetuksessa Maiju Lassilan koulussa on kaksi esiopetusryhmää: Peipot ja Kirjosiepot. Molemmat ryhmät noudattavat kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelmaa. Peippojen ja Kirjosieppojen henkilöstö vastaa myös Maiju Lassilan koulun esiopetusta täydentävästä varhaiskasvatuksesta.

Kirjosieppojen ryhmässä on 11 lasta. Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä vuoroviikoin varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Peippojen ryhmässä on 11 lasta. Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä vuoroviikoin varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Maiju Lassilan koulun Havukka -solussa molemmilla ryhmillä on oma luokkatila. Ryhmillä on vuorot musiikkiluokkaan, liikuntahallille ja solun pienryhmätilaan. Myös aulatilaa käytetään on sovitut vuorot. Soluaulassa on pieni avokeittiö, jota voidaan käyttää leipomiseen. Tarvittaessa voimme käyttää koulun tekstiili- ja puutyöluokkaa. Pienryhmätoiminta mahdollistuu esiopetusryhmien kesken. Toiminnan suunnittelussa on kiinnitettävä jatkuvasti huomiota tarvittavien pienryhmätilojen löytymiseen, mikä on edellytys toiminnan sujumiselle. Ruokailu tapahtuu koulun ruokalassa: lapset harjoittelevat ottamaan itse ruoka-annokset linjastosta, kuljettamaan tarjottimen pöytään ja ruokailun päätteeksi palauttamaan astiat palautuslinjastoon. Esiopetuksen käytössä on matala linjasto.

Koulun pihalla esi- ja alkuopetuksella on yhteinen ulkoilualue, jossa on hyvät, liikkumiseen aktivoivat kiinteät välineet sekä varasto leikkivälineille. Käytössä on myös lähiliikuntapaikka, pururata ja upea lähimetsä. Mahdollisuuksien mukaan porrastamme ulkoilumme niin, että olemme eteisessä ja piha-alueella eri aikaan alkuopetuksen kanssa, jonka kanssa meillä on yhteinen eteinen. Talvella hiihdämme ja luistelemme koulun kanssa sovitulla vuoroilla.

Kirjosieppojen ja Peippojen toimintaperiaatteet ja arvot

Toimintamme tavoitteet ja arvot pohjautuvat valtakunnallisen esiopetussuunnitelman perusteisiin sekä Tohmajärven kunnan esiopetussuunnitelmaan. Tänä vuonna kiinnitämme huomiota erityisesti

- lapsilähtöisyyteen: Huomioimme suunnittelussa lasten toiveita ja toteutamme niitä mahdollisuuksien mukaan. Järjestämme lapsen omalle leikille riittävästi aikaa.
- yhdenvertaisuuteen: Lasta arvostetaan omana itsenään, lapset kohdataan tasapuolisesti ja heitä kuunnellaan aidosti.
- kiireettömyyteen: Päivän aikana on paljon siirtymätilanteita. Pyrimme varaamaan siirtymiin riittävästi aikaa.
- turvallisuuteen: Sekä lapset että aikuiset sitoutuvat yhteisiin turvallisuutta edistäviin sääntöihin. Kiusaamiseen puututaan ja ristiriitatilanteita harjoitellaan ratkomaan keskustellen ja toista kunnioittavasti.
- terveellisiin elämäntapoihin: Ulkoilu pihalla ja lähiympäristössä, liikunnan lisääminen arkeen sekä riittävä ja monipuolinen ravinto.

Tohmajärven kunnan varhaiskasvatus ja esiopetus on sitoutunut ProVaka -menetelmään osana toimintakulttuuria. Pro-pedagogiikan lähtökohtana on selkeät yhteiset tavoitteet ja toimintaohjeet sekä lasten käyttäytymisen ohjaaminen positiivisen palautteen avulla.

Kiinnitämme toiminnassamme erityisesti huomiota monipuoliseen ja riittävään liikuntaan, positiivisen luontosuhteen rakentamiseen ja oppimiseen toiminnallisesti. Leikki ja tutkiva oppiminen ovat keskeisiä työtapoja.

Askartelujen ja kädentaitojen aiheet nousevat esiopetuksen jaksojen teemoista, vuodenaikojen vaihtelusta, juhlapäivien sisällöistä ja lasten kiinnostuksen kohteista.

Yleisiä ryhmissä harjoiteltavia asioita ovat:

- Oman vuoron odottaminen, lelujen ja pelien vuorottelu
- Sääntöjen noudattaminen myös peleissä ja leikeissä
- Toisen huomioonottaminen ja kaveritaidot
- Keskittyminen ja tehtävien loppuun asti tekeminen
- Omatoimisuus ja itsenäinen työskentely
- Itsesäätelytaitojen harjaantumien
- Tunteiden tunnistaminen ja ilmaiseminen, pettymyksen tunteen käsittely
- Välineiden asianmukainen käyttäminen
- Hygieniataidot

Toiminnan sisällöt ja tavoitteet oppimisen alueilla

Kielten rikas maailma

- Katsellaan ja luetaan kirjoja, keskustellaan kuullusta sadusta (muisti, sanavaraston kehittyminen ja eläytyminen)
- Käydään pienissä ryhmissä kirjastossa, lapset valitsevat mieleisiään kirjoja
- Sadutetaan, lorutellaan, riimitellään, nimetään asioita/esineitä/tunteita
- Tutustutaan kielen rakenteeseen (äänne, kirjain, tavu, sana)
- Kielitietoisuuden kehittäminen: suullinen ja kirjoitettu kieli
- Rohkaistaan lasta ilmaisemaan itseään
- Aikuinen on mallina: rikas, monipuolinen, selkeä ja ilmeikäs kielenkäyttö.
- Tabletilla: Ekapeli

Ilmaisun monet muodot

- Kuunnellaan musiikkia, rytmitellään ja lauletaan arjen tilanteissa sekä musiikkiluokassa omalla vuorolla. Kehonrytmit, rytmisoittimet, teemoihin ja vuodenaikoihin sekä vuoden juhliin ja perinteeseen liittyvät laulut. Tutustutaan musiikin käsitteisiin: korkea-matala, hidas-nopea, hiljainen-voimakas. Lasten ehdotukset huomioidaan.
- Käden taidoissa käytämme monipuolisesti eri tekniikoita: piirtäminen, värittäminen, vesiväri- ja pullovärimaalaus, muovailu, leikkaaminen, liimaaminen, pahviompelu, vohveliompelu, pujottelu, punominen, sormivirkkaus, painanta, sommittelu, taittelu, repiminen, pistely, hiominen,

naulaaminen. Tutustumme erilaisiin materiaaleihin: luonnonmateriaalit (lehdet, oksat, kävyt, kivet jne), jättemateriaalit, paperit, kartongit, huopa, kankaat, langat, puu.

- Piirtämistä, maalaamista ja muovailemista sekä ohjatusti että omatoimisesti
- Roolileikit, omat esitykset esim. käsinukeilla, pöytäteatterina tai tanssien
- Esteettiset elämykset konserteissa ja teatteriesityksissä

Minä ja meidän yhteisömmme

- Harjoittelemme toimimaan yhteistyössä yhtenä osana isoa solu- ja kouluyhteisöä
- Tutustumme perinteisiin juhlapäivien viettämisen yhteydessä: juhlaruuat, perinneleikit, laulut, kansantarinat, askartelut, leipominen
- Laaditaan ryhmän yhteiset säännöt ja noudatetaan niitä, ProVaka -menetelmä työkaluna ohjaamassa lasten käyttäytymistä toivottuun suuntaan.
- Tunnekortit käytössä tunnetaitojen opettelussa
- Suhtaudumme kunnioittavasti perheiden katsomuksiin ja arvoihin, kunnioittava suhtautuminen toisiimme sekä luontoon ja eläimiin
- Opastetaan kohtuulliseen kuluttamiseen esim. askartelumateriaalien valinnassa ja käytössä, veden kuluttamisessa ja tavaroiden huolellisessa käsittelyssä
- Yhteistyö seurakunnan kanssa
- Riittävästi aikaa vapaalle leikille; leikissä harjoitellaan kaveri- ja vuorovaikutustaitoja monipuolisesti.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

- Kuljemme lähimetsässä eri vuodenaikoina, havainnoimme kaikilla aisteilla, opettelemme kunnioittamaan lähiluontoa ja kotiseutua. Tutustumme myös rakennettuun lähiympäristöön: ladut, luistelujäät, lähiliikunta-alue, liikuntahalli.
- Suunnistamme pihalla ja lähimaastossa, havainnoimme säätä ja lämpötiloja, teemme luoppitutkimuksia, maatumiskokeen, kellumiskokeita, sulamis- ja jäätymiskokeiluja
- Harjoittelemme turvallista liikenteessä liikkumista jalankulkijana, retkillä ja koulukuljetuksessa myös linja-autossa/taksissa
- Matemaattinen ajattelu läsnä kaikkialla arjessa: havainnoidaan muotoja, vertaillaan määriä, luokitellaan, sarjoitetaan, opitaan sijaintikäsitteitä, harjoitellaan avaruudellista hahmottamista (legot, geomac, tangram ym. rakentelut)
- Harjoitellaan numeroita, geometrisia käsitteitä, mittaamista, aikakäsitteitä, yhteen- ja vähennyslaskuja
- Tietokoneella ja tabletilla vain lapsille sopivia ohjelmia ja sovelluksia, esim. Molla ABC, Matikkakunkku
- Ohjelmointi Bebot- robottien avulla

Kasvan, liikun ja kehityn

- Ohjataan lapsia kunnioittamaan ja suojelemaan omaa ja toisen kehoa sekä psyykkistä terveyttä: terveellinen ravinto, sopivat ruoka-annokset, riittävä lepo ja liikunta, hygienia-aidot, turvalliset kaverisuhteet
- Liikuntakasvatuksen perustana on Tohmajärven kunnan varhaiskasvatuksen liikuntasuunnitelma. Liikumme monipuolisesti sekä ohjatusti (hallilla ja tatamilla 1-2 kertaa/viikko) että päivittäin ulkoilussa ja metsäretkillä. Talvella hiihdämme, luistelemme ja lumikenkäilemme säiden sallimissa rajoissa. Uimahallissa käymme syyskaudella 6 kertaa/ryhmä. Kunta on mukana Viva-hankkeessa, joka

mahdollistaa mm. uimahalliretkien lisääntymisen aiempaan verrattuna sekä liikuntavälineiden hankkimisen. Viva- hankkeen myötä kannustetaan myös perheitä liikkumaan.

- Ruokailussa harjoitellaan hyviä ruokailutapoja ja sopivan annoskoon ottamista jätteen minimoimiseksi, rohkaistaan maistamaan kaikkia ruokia.

-

Seikkailujen eskari

Kuntamme esiopetuksessa on käytössä Otavan kustantama Seikkailujen eskari materiaalipaketti, johon kuuluu opettajan opas, joka sisältää myös kopioitavaa materiaalia, tehtäväkirja lapselle, kuvataulut ja cd-levy (lauluja) sekä kattavan digimateriaalin.

Esiopetusmateriaali on suunniteltu niin, että se noudattaa sisältöjen suhteen nykyistä valtakunnallista esiopetussuunnitelmaa. Kirja on jaksettu kahdeksaan jaksoon. Jokaisessa jaksossa on oma teema, joka eheyttää jakson sisällöt yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kaikissa jaksoissa on toimintavihjeitä ja valmiita harjoitteita kaikista viidestä esiopetuksen oppimiskokonaisuudesta. Materiaalia käytetään valitsemalla omalle ryhmälle sopivat tehtävät ja toiminnot.

Jokaisessa jaksossa on tarinoita, joissa samat hahmot seikkailevat. Tarinat kuunnellaan, niistä keskustellaan, niiden avulla tutkitaan sanojen merkitystä ja rikastutetaan sanavarastoa. Riimitellään, leikitellään sanoilla, kuunnellaan alkuäännettä, tutustutaan kirjaimiin. Esiopetuksessa harjoittelemme tunnistamaan ja kirjoittamaan suuraakkoset. Lasten mielenkiinnon mukaan opettelemme myös pienaakkosia.

Matematiikan taitojen harjaantuminen on osa Tutkin ja toimin ympäristössäni -opetuskokonaisuutta ja jokaisessa esiopetusmateriaalin jaksossa on tehtäviä ja toimintaideoita myös matemaattisten taitojen kehittämiseen.

Laaja-alaiset oppimiskokonaisuudet – monilukutaito ja teknologiakasvatus – ovat läpäisevinä kaikissa oppimiskokonaisuuksissa.

Seikkailujen eskarin jaksojen sisällöt:

Syyskausi

1.jakso: Seikkailu alkaa

Tarinat: Eskarikutina, Metroriemua, Syysretki, Leikkiloki

sisällöt: ryhmäytyminen, yhteiset säännöt ja hyvät käytöstavat, tunnetaidot, luonnossa ja liikenteessä liikkuminen, kuvanlukutaito, sanoilla leikkittely ja riimit

Matematiikka: Sijainti- ja suhdekäsitteet, muodot, numero-lukumäärä vastaavuus, lukujonotaidot

2.jakso: Kiljujan mysteeri

Tarinat: Pelottava ääni, Eskarietsivät kiljujan jäljillä, Kaisaa jännittää, Sadonkorjuujuhlat

sisällöt: kirjaimet A, I, N, Tunnetaidot; jännitys, pelko ja suru, Syksy ja satokausi, terveellinen ravinto, kuvanlukutaito, riimit

Matematiikka: Vertailu ja kuvailu, numero-lukumäärä vastaavuus, lukujonotaidot

3.jakso: Lumen lumoa

Tarinat: Topin ongelma, Lintujen luona, Raivarin kesytystä, Sää määrää pukeutumisen.

sisällöt: kirjaimet O, S ja U, luonnon valmistautuminen talveen, eläinten luokittelu, tunnetaidot; suuttumus ja sen hallinta, anteeksipyyttäminen, talvipukeutuminen, tavutukseen tutustuminen

Matematiikka: Luokittelu ja sarjoittaminen/säännönmukaisuudet, numero-lukumäärä vastaavuus, lukujonotaidot

4.jakso: Kierrätys on seikkailu

Tarinat: Rikkoutunut lelu, Tellervo Tuhinan tarina, Hiihtoretki, Kaisan talvikirje

sisällöt: kirjaimet L, E ja T, kierrätys, kestävä elämäntapa, talviliikunta, lähiympäristön historiaan tutustuminen, kirje, tavuttaminen

Matematiikka: Lukumäärien vertailu, mittaaminen, lautapelin teko, numero-lukumäärä vastaavuus, lukujonotaidot

Kevätkausi

5.jakso: Uusia tuttavuuksia

Tarinat: Villiminkit valloillaan, Meitä on monenlaisia, Yllätysvieras, Uusi eskarilainen

sisällöt: kirjaimet M, Ä ja R, kiusaamisen tunnistaminen ja ehkäiseminen, rohkeus, veden eri olomuodot, lastenkirjallisuus, tavuttaminen, lause

Matematiikka: Aikakäsitteet; vuodenajat, kuukaudet, viikonpäivät, kello, Numerot: 1, 2 ja 3

6.jakso: Kutkuttavaa odotusta

Tarinat: Kilpailu, Hyvä Henrik!, Kaisan kevätkirje, Juhlasuunnitelmia.

sisällöt: kirjaimet K, Y ja P, hyvät ihmissuhteet, tunteet: häviäminen ja kateus, omat vahvuudet, roskaaminen, tavuttaminen, yhdyssanat

Matematiikka: Numerot: 4, 5, 6 ja 0, muodot, eurot ja kauppaleikki

7.jakso: Kevät tulee

Tarinat: Miten hieno päivä!, Kaisan paluujuhla, Pöpöt kuriin, Luulo ei ole tieto.

sisällöt: kirjaimet: J, Ö ja V, kevään merkit, hygienia, mediataidot, yhdyssanat, sanojen pituuksien vertailu, lause

Matematiikka: Numerot: 7, 8 ja 9, Luku 10, mittaaminen, lukujonotaidot

8.jakso: Ystävyyseikkailu

Tarinat: Kaikki ystäviksi!, Väärinymmärretyt minkit, Ystävyyssala, Tervetuloa kesä.

sisällöt: kirjaimet: H, D, G ja vierasperäiset kirjaimet, yhteiskunnallinen vaikuttaminen, yhteen hiileen puhaltaminen, itsearviointi, omien taitojen hyödyntäminen ryhmässä

Matematiikka: Lukujonotaidot, laskutoimitukset, kauppaleikki, numeromerkkien kertausta

KIRJOSIEPPOJEN JA PEIPPOJEN PÄIVÄJÄRJESTYS

Klo 9.00 Esikoulu alkaa

Esikoulutuokio, ohjattua toimintaa

Klo 10.10 -10.45 Ruokailu

Klo 10.45-11 Satuhetki

Klo 11-12 Ulkoilua

Klo 12-13 Vapaa leikki tai ohjattua toimintaa sisällä tai ulkona

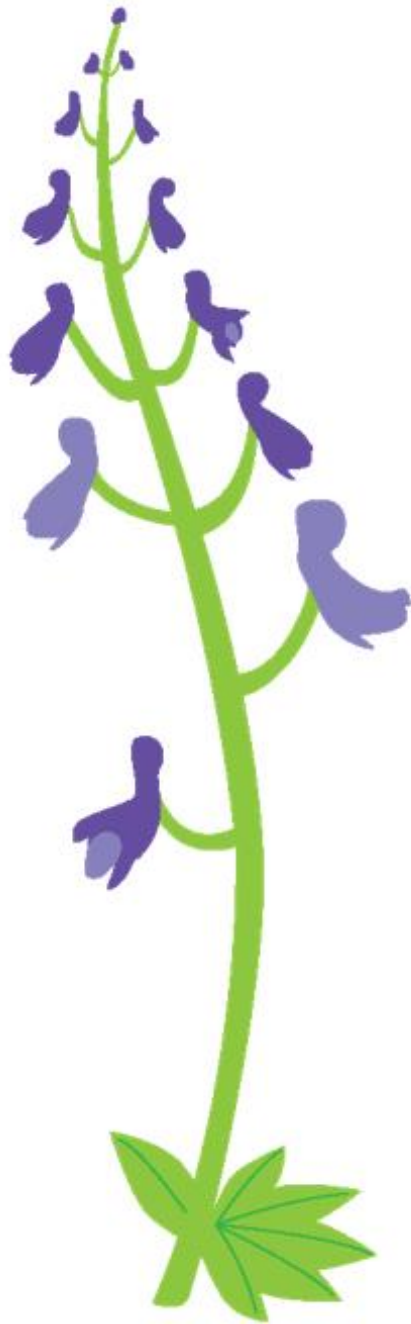
Klo 13 Esikoulu päättyy

Käenpesän päiväkoti / Västäräkit

Vuosisuunnitelma 2023-2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

VÄSTÄRÄKKIEN VUOSISUUNNITELMA 2023-2024

Västäräkit ovat Käenpesän päiväkodilla toimiva 5-vuotiaiden "viskariryhmä", jossa on tällä hetkellä 16 lasta. Ryhmässä toimii 3 työntekijää; varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Västäräkeillä tarjotaan lasten taitojen, tarpeiden ja mielenkiinnonkohteiden mukaan tekemistä sekä opetellaan käyttämään erilaisia välineitä ja materiaaleja. Opettelemme noudattamaan yhdessä sovittuja toimintatapoja hyödyntäen ProVaka -toimintamallia. Toimintamme painopisteinä ovat tunne-, kaveri- ja leikkitaidot, mitkä kulkevat mukana koko toimintakauden ajan. Lisäksi toiminnan suunnittelussa on huomioitu suomalaisen kalenteriin kuuluvia juhlapäiviä sekä kansainvälisiä teemapäiviä.

Toimimme koko ryhmänä sekä myös vähintään viikoittain kolmessa pienryhmässä. Toimintaa toteutetaan hyödyntäen erilaisia oppimisympäristöjä kuten luontoa sekä erilaisia liikunta- ja ryhmätiloja. Kokoamme valokuvia toiminnastamme, jotka näkyvät ryhmätilassamme.

Elokuu

Vk 34 Uudessa ryhmässä toimimisen harjoittelua ja sääntöjen luominen yhdessä lasten kanssa

Vk 35 Omakuva ja etsi erilainen (samanlainen, erilainen)

Syyskuu

Perhe, koti, suomenhevosen päivä (6.9.), lue kirja -päivä (6.9.), liikenneturvallisuusviikko (11.–15.9.)

Vk 36 Kulje reitti

Vk 37 Kuuntele, muista, väritä ohjeen mukaan

Vk 38 Mitkä kuuluvat yhteen, muistipelit

Vk 39 Sijaintikäsitteet: edessä, keskellä, takana, alla, päällä, sivulla

Lokakuu

Lemmikit, heijastinpäivä (1.10.), vanhustenviikko (1.–8.10.), Aleksis Kiven päivä (10.10.), Isovanhempien päivä (21.10.), nallepäivä (27.10.), halloween (31.10.)

Vk 40 Sijaintikäsitteet: ulkopuolella, sisällä

Vk 41 Mikä on erisuuntaan

Vk 42 Syysloma

Vk 43 Muodot: kolmio, ympyrä, nelikulmio

Vk 44 Vastakohdat: Suurempi, pienempi, suurin, pienin, samankokoinen

Marraskuu

Sadut, sadutus, Isänpäivä (12.11.), lapsenoikeuksien viikko (20.–26.11.)

Vk 45 Vastakohdat: lyhyin, pisin, samanpituinen, pituusjärjestys

Vk 46 Vastakohdat: levein, kapein, paksuin, ohuin, painavin, kevein

Vk 47 Luokittelu: mikä ei kuulu joukkoon

Vk 48 Vastakohdat: korkeampi, matalampi

Joulukuu

Jouluun valmistautumista, itsenäisyyspäivä (6.12.), ihmisoikeuksienpäivä (10.12.)

Vk 49 Looginen järjestys: leikkaa, järjestä, liimaa, kerro tarina kuvista omat tarinat

Vk 50 Labyrintti, kulje kynällä

Tammikuu

Talviset puuhut, kansainvälinen lego -päivä (28.1.)

Vk 2 Enemmän, vähemmän, yhtä monta

Vk 3 Yhdistä viivalla arpakuutien pistemäärä ja vastaava lukumäärä

Vk 4 Kuuntele, muista, väritä

Vk 5 Sarjoittaminen, jatka mallin mukaan

Vk 6 Rakenna mallin mukaan, väritä

Helmikuu

Talviset puuhut ja ystävyys, mediataitoviikko (6.–12.2.), hätäkeskuspäivä (11.2.), ystävänpäivä (14.2.), laskiaistiistai (21.2.), kalevalan päivä (28.2.)

Vk 7 Täydennä keskeneräinen kuvio samanlaiseksi

Vk 8 Yhdistä viivalla oikea numero ja kuva

Vk 9 Piirrä mallin mukainen kuvio

Maaliskuu

Luonto ja kierrätys, maailman metsäpäivä (21.3.), kansainvälinen vohvelipäivä (25.3.)

Vk 10 Talviloma

Vk 11 Ensimmäinen, keskimäinen, viimeinen

Vk 12 Kuuntele, muista, piirrä, väritä

Vk 13 Luokittelu: kotieläimet, vaatteet, ruuat

Huhtikuu

Kevään ensimerkit, pääsiäiseen valmistautuminen, lukuviikko (17.–23.4.), leikkipäivä (22.4.)

Vk 14 Etsi riimiparit

Vk 15 Looginen järjestys

Vk 16 Lukumäärän yhdistäminen arpakuution numeroon

Vk 17 Piirrä molemmat puolet samanlaisiksi

Toukokuu

Keväänmerkit, retkeily, luonnon ihmeet, äitienpäivä, vappu, virallisen toimintakauden päätös

Kesä- ja heinäkuu

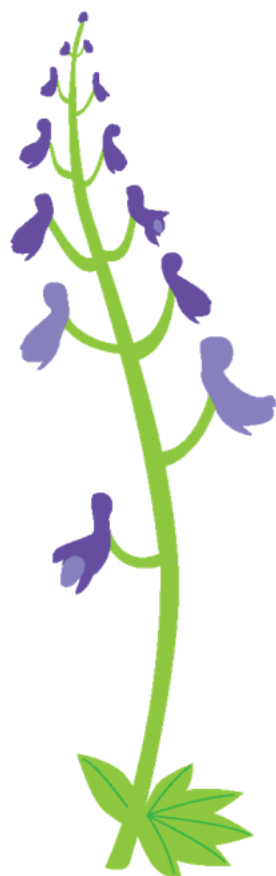
Retkeilyä lähiympäristöön, ulkoleikkejä, lasten toivepuuhaa, vesileikit

Käenpesän päiväkoti / Kiurut

Vuosisuunnitelma 2023-2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

KIURUJEN VUOSISUUNNITELMA 2023-2024

Kiurujen ryhmä koostuu 3–4-vuotiaista lapsista, joita ryhmässämme on tällä hetkellä 19. Kiurujen ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja (tällä hetkellä sijainen), kaksi lastenhoitajaa ja ryhmäavustaja.

Eri kuukausille olemme suunnitelleet erilaisia painotuksia ja teemoja. Teemat tulevat vuorollaan näkyväksi mm. lasten askarteluissa ja piirustuksissa, leikeissä, lauluissa, kirjoissa, loruissa ja teatteriesityksissä.

Koko vuoden mukanaamme kulkee luonto, jota seurataan ja havainnoidaan vuodenaikojen vaihteluiden mukaan. Hyödynnämme monipuolisesti luonnon materiaaleja. Huomioimme toiminnan suunnittelussa myös suomalaiseen kalenteriin kuuluvat tavallisimmat juhlapäivät. Näihin aiheisiin liittyen tehdään askartelua, tehtäviä, lauletaan ja lorutellaan.

Toimintakauden tavoitteena on oppia kuuntelemaan ohjeita, toimimaan niiden mukaan sekä harjoittelemaan erilaisia ikätason mukaisia taitoja. Käymme toimintakauden aikana läpi myös erilaisia käsitteitä:

Sijainnit: Edessä, takana, sivussa, päällä, alla

Vastakohdat: lyhyt/pitkä, paljon/vähän, suuri/pieni jne.

Käsitteet: Mikä ei kuulu joukkoon?

Ajanmääreitä: Vuodenajat, vuorokauden ajat, viikonpäivät, kuukaudet

Sarjoittaminen ja luokittelu

Päiväkodissämme on myös käytössä ProVaka eli Positiivisesti ryhmässä oppiva varhaiskasvatus. Lasten toivottua käyttäytymistä tuetaan malliopettamalla sekä käyttäytymiseen kohdistuvan positiivisen palautteen avulla. Ryhmässämme lapset keräävät positiivisia ”muistukkeita”, joita saavat aikuisilta, yhteiseen ProVaka-puuhun. Muistukkeet ovat vuoden aikojen mukaan lehtiä tai lumihietaleitä ja puun ollessa täysi, ryhmä saa yhteisen palkinnon. Palkinto voi olla esim. jokin lasten toiveleikki.

ELOKUU:

- Teemana: Ryhmäytyminen
- Tutustuminen päiväkodin arkeen ja toisiin
- Oma kuva
- Omenapiirakan leipominen

SYYSKUU:

- Teemana: Syksy
- Syyslaulut, retket luontoon
- Värit, syksyn lehdet
- Sadonkorjuu
- Oman nimen tunnistaminen ja kirjoittaminen
- Oman ryhmän säännöt
- Perhe

LOKAKUU:

- Teemana: Minä itse
- Oman kehon tuntemus ja tunteet
- Minä itse -askartelu
- Perinnekasvatus
- Kirjallisuus, kirjastokäynti
- Sadutus

MARRASKUU:

- Teemana: Aistit
- Ruokakasvatus
- Isänpäivä
- Nurinkurinpäivä
- Muotojen opettelua eri tavoin

JOULUKUU:

- Teemana: Joulun aika
- Itsenäisyyspäivä
- Numerot, joulukalenteri
- Uusi vuosi

TAMMIKUU:

- Teemana: Talvi
- Talviliikunta (mäenlasku, hiihto, luistelu)
- Talviset laulut, lorut ja askartelu
- Lumen tutkiminen ja veden jäädyttäminen
- Jälkien tutkiminen luonnossa

HELMIKUU:

- Teemana: Ystävyys ja sosiaaliset taidot
- Ystävänpäivä
- Runebergin päivä
- Laskiainen, mäenlasku ja pullien leipominen
- 112-päivä

MAALISKUU:

- Teemana: eläimet
- Erilaisiin eläimiin tutustuminen (kotieläimet, metsän eläimet, viidakon eläimet)
- Pääsiäisen aika
- Kierrätys, lajittelu

HUHTIKUU:

-
- Teemana: Teatteri
 - Erilaiset teatterin muodot
 - Roolivaatteet
 - Lukuviikko
 - Lasten toivetekemistä
 - Vappuaskartelut ja -juhlat

TOUKOKUU:

- Teemana: Kevät
- Vappu
- Kevään merkit
- Kasvun ihme
- Lasten lintuviikko
- Äitienpäivä

KESÄKUU JA HEINÄKUU:

- Kesäiset leikit
- Vesileikit
- Saippuakuplat
- Retket

Käenpesän päiväkoti / Ryhmäperhepäiväkoti Keijukka

Vuosisuunnitelma 2023–2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

KEIJUKAN VUOSISUUNNITELMA 2023-2024

Keijukka on Käenpesän päiväkodissa toimiva ryhmäperhepäiväkoti sekä vuorohoitoryhmä, joka on auki aina lasten hoidon tarpeiden mukaan.

Ryhmässämme on tällä hetkellä 9 lasta ja lisäksi Keijukassa käy muista ryhmistä vuorohoitoa tarvitsevia lapsia (ennen 6.30 ja 17.30 jälkeen) sekä vuoro- ja varahoitolapsia perhepäivähoidosta. Lasten ikäjakauma on tällä hetkellä 1-6 vuotta.

Keijukassa työskentelee yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja kaksi perhepäivähoitajaa sekä sijaisia tarpeen mukaan.

Ryhmän tavoitteena on toteuttaa monipuolista, varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, johon jokainen lapsi pystyy osallistumaan ikätasoisesti. Tavoitteenamme on toimia kasvatuskumppanina huoltajien kanssa sujuvassa yhteistyössä. Annamme lapsille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ryhmässä esim. havainnoimalla lasten mielipuuhiä ja kysymällä toiveita toimintaan. Tuemme omatoimisuutta mm. pukemisessa ja vessa-asioissa ja ruokailussa auttaen tarpeen mukaan. Mahdollistamme vapaan leikin päivittäin, jolloin lapsi saa valita itse oman puuhansa. Haluamme antaa positiivisia oppimiskokemuksia mm. ProVaka-toimintamallin avulla. Aikuiset pyrkivät omalla toiminnallaan ja esimerkillä näyttämään lapsille oikeita toimintatapoja.

Keijukan vuosikello:

Elokuu – meidän ryhmämme

- tutustumme toisiimme
- opettelemme ryhmässä toimimista
- aloitamme ProVaka-toiminnan uutena ryhmänä

Syyskuu – syksy ja värit

- askartelemme syysaskarteluja
- piirrämme oman kuvan
- opettelemme värejä (väriviikko)
- tutustumme luontoon

Lokakuu – eläimet

- tutustumme metsän eläimiin, sekä kotieläimiin
- vierailu maatilalla?
- luemme eläinsatuja ja katsomme eläinvideoita
- luontolive
- eläinten päivä 4.10.

Marraskuu – sadut & lorut

- luemme erilaisia satuja ja loruja
- kerromme oman sadun (sadutus)
- satutunti kirjastossa
- isänpäivä 12.11.
- lapsen oikeuksien päivä 20.11. -> lapset saa päättää päivän

Joulukuu – joulukuu

- joulukalenteri
- leivomme torttuja/pipareita
- teemme jouluaskarteluja
- laulamme joululauluja
- pidämme pikkujoulut

Tammikuu – muodot

- uusi vuosi
- käymme läpi erilaisia muotoja
- muotoaskartelua

Helmikuu – ystävät & perhe

- 14.2. ystävänpäivä
- yhteiset leikit
- keskustelemme, ketä omaan perheeseen kuuluu
- askartelemme oman perheen
- laskiainen (mäenlaskua)

Maaliskuu – kehon osat

- harjoittelemme tunnistamaan ja nimeämään kehon osia
- askartelemme omat kehot
- pääsiäinen (pääsiäiskirkko?)
- pääsiäisaskartelut

Huhtikuu – musiikki & ääni

- soitamme erilaisia soittimia
- laulamme
- kuuntelemme luonnon ääniä

Toukokuu – Kevät & liikunta

- 12.5. äitienpäivä
- kevään merkit

-
- kasvatamme omat kasvit
 - opettelemme pihapelejä
 - vappu (koko talon naamiaiset?)

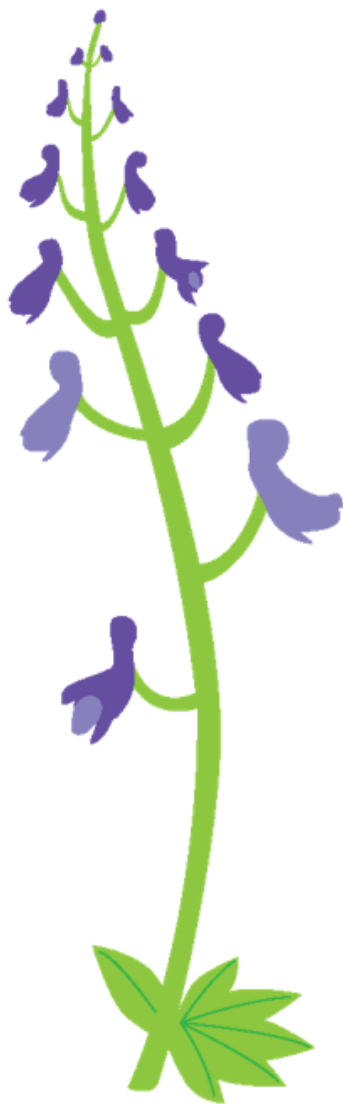
Kesäkuu & Heinäkuu

- leikimme kesäleikkejä
- ulkoilemme
- pelaamme pelejä
- teemme retkiä puistoon ja metsään

Vuosisuunnitelma 2023-2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

HIIRENHÄNTIEN TOIMINTASUUNNITELMA 2023-2024

Hiirenhäntien ryhmässä on tällä hetkellä 6 lasta iältään 0-2-vuotiaita. Ryhmässä toimii kaksi työntekijää eli varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.

Toimintasuunnitelma on suuntaa antava ja muutokset ovat mahdollisia. Toimintaamme muovaavat huoltajien sekä lasten toiveet, lasten varhaiskasvatussuunnitelmista nousseet tavoitteet sekä lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet. Viikoittain toteutamme ohjattua liikuntaa sisällä tai ulkona sekä lauluhetkiä, askartelemme sekä piirrämme ja maalaamme. Joka päivä loruillaan ja satuillaan, katsellaan kuvia ja luetaan kirjoja. ProVakan uuden toimintaohjeen opettelu on n. kolme viikkoa ja opittua vielä vahvistetaan ennen seuraavaa asiaa. Pitkin vuotta muistutellaan jo opittuja taitoja ja palataan uudestaan aktiiviseen opetteluun tarpeen mukaan.

Hiirenhäntien päiväohjelma:

leikkiä

8:00 aamupala

8:30 aamutuokio: piirihetki ja ohjattua toimintaa

9:30 ulkoilu

10:45 lounas

satuhetki

12:00 päivälepo

14:00 välipala

ohjattua leikkiä

15:30 ulkoilu

ELOKUU

- Ryhmäytyminen, tutustuminen toisiimme
- Päiväjärjestyksen opettelua
- Marjamaalausta
- Laulutuokiot
- Palloleikkejä
- Metsäretki: mustikanpoiminta

SYYSKUU

- PROVAKA: Käsienpesutilanteen opettelu (vk 35, 36, 37)
- Liikuntaleikkejä, palloilua, tasapainoilua, tanssia
- Värитеema: Tutustutaan perusväriihin maalaten, värilaulujen ja -satujen avulla
- Säähavaintoja: Syksyn tulo luonnossa, kasvit ja eläimet

- Metsäretkiä: kerätään luonnonmateriaaleja
- Askarrellaan syksyn lehdistä ja heinistä
- Väri- ja syysatuja
- Tutustumme LukuLeijonaan, joka tulee olemaan aktiivisesti mukana luku- ja lorutuokioilla sekä päivän toiminnoissa.

LOKAKUU

- PROVAKA: Kuinka kohtelen kaveria (vk 40,41,42)
- Liikuntaleikkeinä kehonhallinta ja ulottuvuudet
- Musiikissa keho soittimena, rytmi ja rummutus
- Säähavaintoja: Maalataan vesiväreillä sääkuva
- Eläinten päivä: eläinkuvia, leikkejä
- Aleksis kiven päivä: oman kirjan viikko
- Halloween: kurpitsan koristelu
- Roolivaateviikko

MARRASKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 43, 44, 45)
- Liikuntaleikkeinä hyppy ja pomput
- Säähavaintoja: joko pakastaa
- Valokuvauspäivä, oma kuva isälle lahjaksi
- Tehdään juliste lehdestä leikatuista kuvista: mistä isäni tykkää?
- Muovaillaan
- Isänpäivän huomioiminen

JOULUKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 49, 50, 51)
- Jouluisen ympäristön luominen ryhmään
- Liikuntana tonttujumppaa
- Lasten joulukalenteri
- Jouluiset laulut, lorut ja kuunneltava musiikki
- Säähavaintoja: Ensilumi ja lumihäätaleet
- Tehdään lumihäätaleita leimaamalla
- Käsinuket ja talvisadut
- Itsenäisyyspäivän huomioiminen
- Joulujuhla

TAMMIKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 2, 3, 4)
- Jutellaan joulun ja uudenvuoden tapahtumista
- Liikunnassa aistirata, talviset taituroinnit
- Eri materiaaleihin tutustuminen; kova- pehmeä, ohut-paksu ...
- Kollaasi eri materiaaleista
- Säähavaintoja: Lumimittarin teko ja seuranta
- Jäädytetään vettä ja tutkitaan tuloksia

- Sulatetaan lunta: mitä siitä löytyy?
- Nalle-päivä/viikko (19.1. Heikin-päivä, jolloin vanhan kansan mukaan ”karhu kääntää kylkeä talvipesässä”)

HELMIKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 6, 7, 8)
- Liikutaan erilaisilla esteillä
- Laskiaisena mäenlaskuun
- Säähavaintoja: Pakkasmittarin teko ja seuranta
- Huomioidaan ystävänpäivä 14.2.
- Kalevalanpäivänä lorutellaan vanhoja loruja, vanhojen esineiden näyttely
- Tunteet, tunnekortit, tunnesatu
- Maalataan musiikin mukana

MAALISKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 9, 10, 11)
- Liikunnassa lumileikit, mäenlasku, suksiakin kokeillaan
- Roolivaateleikit, satu näytellen
- Säähavaintoja: Kevään merkkejä näkyvissä
- Maatilan eläimet
- Mistä ruoka tulee, kasvien kasvu
- Istutetaan siemeniä, raeruoho
- Pääsiäisaskartelua
- Pääsiäislaulut- ja lorut sekä kirjat

HUHTIKUU

- PROVAKA: Uusi asia opetteluun (vk 14, 15, 16)
- Metsän eläimet: hirvi, jänis, kettu, karhu...
- Säähavaintoja: Aurinko, lämpö, tuuli
- Kevään merkkien havainnointi
- Majaleikit sisällä tai ulkona
- Vappunaamiaiset, roolivaatepäivä

TOUKOKUU

- PROVAKA: opeteltujen toimintaohjeiden kertausta
- Retket luontoon
- Kevätaskartelut
- Säähavaintoja: Kesän tulo, muuttolinnut
- Naamiaiset, kevätjuhla
- Äitienpäivän huomioiminen
- Oman ulkolelun-viikko
- Pihasuunnistus
- Kevätjuhla

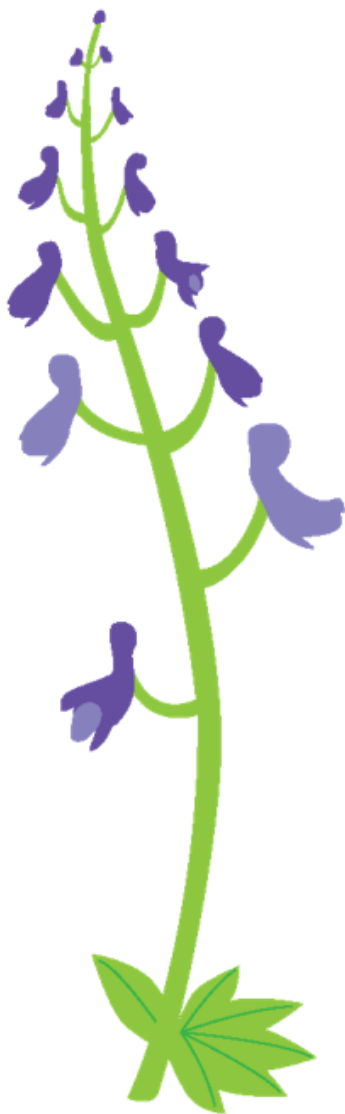
KESÄ- JA HEINÄKUU

-
- Koko talon yhteisiä touhuja mm. vesileikit, olympialaiset
 - Maalaaminen ulkona, aurinkovärjäys
 - Majaleikit ulkona
 - Retket lähimetsään
 - Ötököiden tutkiminen
 - Luonnon ja ympäristön havainnointia
 - Juhannusjuhlat pihatapahtumana: musiikkia-tanssia, kasvomaalausta,
 - saippuakuplat, pikkupurtavaa, yms.

Vuosisuunnitelma 2023-2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

KISSANKÄPÄLIEN TOIMINTASUUNNITELMA 2023-2024

Kissankäpälien ryhmässä on tällä hetkellä 15 lasta iältään 2-4 -vuotiaita ja ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa ja ryhmäavustaja.

Kissankäpälien toiminta pohjautuu kunnan omaan sekä valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toimintamme tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle iän ja taitojen mukaiset puitteet harjoitella ja oppia laaja-alaisesti ja monipuolisesti uusia taitoja.

Tänä toimintakautena korostamme leikin merkitystä arjen toiminnan peilaajana ja oppimisen välineenä. Arkisten tilanteiden harjoittelu alkaa lapsilla leikin kautta. Kasvattaja on läsnä leikkitilanteissa leikin aloittajana, leikin ohjaajana tai havainnoijana. Kuuntelemme lasten toiveita ja pyrimme suunnittelemaan toimintaympäristöä sen mukaan.

Leikki mahdollistaa arkisiin tilanteisiin tutustumisen. Eläinsairaala-leikkiä varten voimme katsoa YouTubesta, mitä kaikkea eläinlääkärin työ sisältää. Kauppaleikissä huomioimme ajankohtaiset mahdollisuudet (esim. itsepalvelukassa ja kortilla maksaminen). Autopesuleikissä voimme ensin keskustella lasten mahdollisista pesulakokemuksista ja rakennamme puitteet sen pohjalta, mitä lapset kokevat autopesulassa olennaiseksi (millä välineillä auton saa puhtaaksi...).

Syksyllä opettelemme kesän jäljiltä päiväkodin rutiineja ja sitä, miten ryhmässä toimitaan. Harjoittelemme käytöstapoja ja tunnetaitoja sekä arkitilanteissa että erilaisten leikkien ja tuokioiden kautta. Pehmoleluilla, käsinukeilla ja kasvattajien esittämällä hahmoilla elävöitämme hoitopäiviä ja tuomme arkisten asioiden opetteluun uutta tarttumapintaa. Muita syksyn teemoja ovat mm. sadonkorjuu, päävärit ja välivärit, kehonosat sekä sijainti- ja kokokäsitteet.

Kevätpuolella keskitymme monipuolisemmin kaveritaitojen opetteluun, kun ryhmäytyminen on hyvällä mallilla. Laulamme ystävänpäivän aikaan ystävälauluja, askartelemme ystäväille lahjan ja havainnollistamme kaveritaitoja näytelmien, videopätkien ja arjen tilanteiden avulla. Palaamme myös oman kehon hahmottamiseen: liikuntatuokioilla mietimme oman kehon ääriviivoja ja omaa turvallista aluetta. Piirrämme uudelleen minäkuvan ja vertaamme syksyllä piirrettyyn: miten olen kasvanut. Kevätpuolen muita aiheita ovat mm. aistit, musiikki ja soittimet, lumi elementtinä, muodot ja liike/liikkuminen.

Suomen rikas luonto kulkee toiminnassamme läpi koko toimintakauden. Havainnoimme luonnon muutoksia eri vuodenaikoina. Tutustumme eläimiin ja sieniin. Tutkimme marjojen ja marjojen kasvamista. Seuraamme Luontoliveä arjessamme aktiivisesti ja säännöllisesti. Askartelemme luonnon materiaaleja hyödyntäen. Käymme tekemässä metsäretkiä.

Viikkosuunnitelma toimii meillä suuntaa antavana työvälineenä, jonka pohjalta toiminta laaditaan. Todellisen toiminnan mukautamme arjen muuttuviin tilanteisiin ja huomioimme, että arkemme olisi lapsille mielekästä. Lapsilähtöistä ja yksilöllistä kohtaamista edesauttaa pienryhmätoiminta, jota toteutamme arjessa niin paljon kuin mahdollista: näin jokainen lapsi saa äänensä paremmin kuuluviin ja kasvattajalla on aikaa huomioida jokainen lapsi yksilöllisesti.

Maanantaisin mahdollistamme lapsille vapaamman leikin päivän ja ”pehmeän laskun” viikonlopun jäljiltä takaisin päiväkotiarkeen. Maanantaina saatamme pitää oman lelun tai kirjan päivää, ja leikin lomassa vaihtaa viikonlopun kuulumisia. Teemme myös yhteistyötä toisten ryhmien kanssa ja yhdistelemme leikkitiloja ja -ryhmiä.

Tiistait ovat meillä motoriikka- ja liikuntapainotteisia. Tikkalan koulun liikuntasali on käytössämme tiistaiaamupäivisin. Lisäksi päiväkodin omat tarvikkeet mahdollistavat jumpparatojen tekemisen käytävälle tai osastolle. Hyödynnämme myös päiväkodin lähiympäristöä toiminnassamme ympäri vuoden: lähimetsiä, pururataa, jääkiekkokaukaloa yms. Teemme retkiä ja sidomme seikkailuteemat monesti sillä hetkellä meneillään oleviin aiheisiin ja suosikkileikkeihin.

Keskiviikkoisin ja torstaisin aamupäivän toiminta painottuu vaihtelevasti kädentaitoihin. Askartelemme kuukauden teemojen mukaan. Harjoittelempa saksien ja kynän käyttöä. Maalaamme hyödyntäen eri työvälineitä sekä myös omia käsiä. Kehitämme hienomotoriikkaa esimerkiksi pujottelemalla helmiä.

Perjantaisin rauhoitamme toimintaa taas viikonloppua kohti. Juttelemme aamupiirissä ja leikin lomassa viikonlopun suunnitelmista. Järjestämme satuhetkiä, lauleskelemme, esitämme varjoteatteria tai vaikkapa käsinukkenäytelmiä.

Kaksi kertaa vuodessa toteutamme palautekyselyn vanhemmille, jossa he voivat esittää palautetta ja toiveita toiminnalle. Lapsilta kyselemme säännöllisesti toiveita leikeistä ja havainnoimme ja kuulostelemme aktiivisesti myös arjessa, mitkä asiat lapsia puhututtavat ja kiinnostavat milloinkin.

Pro Vaka toimii työmme pohjana. Alkusyksyn ajan tutustumme ProVaka -teemoihin kertaamalla uusien ja tuttujen lasten kanssa teemat: laita tavarasi paikalleen, anna toiselle tila toimia, liiku rauhallisesti, pidä turvaväli, pyydä apua kauniisti, auta toista. Muistukkeilla vahvistamme lapsen toivottua käyttäytymistä. Tällä hetkellä muistukkeina toimivat timantit, joita lapset saavat kiinnittää aihealueittain vaihtuvaan palkintoseinään. Kevään mittaan nostamme sellaisia teemoja uudelleen esiin, mitkä mielestämme arjessa tarvitsevat kertaamista. Meidän kasvattajien velvollisuutena on huolehtia, että ryhmän jokainen lapsi saa positiivista palautetta jossain kohti hoitopäivää. Leikimme lasten toivoman Provaka-palkintoleikin vähintään kerran viikossa tai sitä mukaa, kun palkintoseinä täyttyy timanteista.

Elokuu: Kaverit tutuksi ryhmässä!

- tutustumista ja ryhmäytymistä, harjoitellaan eri kokoisissa ryhmissä toimimista säännöt ja rutiinit taas tutuksi, "miten toimin" (käsinukke-eläimet ym. hahmot tulevat katsomaan, miten hommat toimivat, otetaan aiheita enemmän esille aamupiireissä ym.): siirtymätilanteet, wc, eteinen, ruokailutila, leikit
- harjoitellaan liikkumaan turvallisesti päiväkodin sisätiloissa, pihalla sekä pihan ulkopuolella
- liikutaan luonnossa ja nautitaan loppukesän olosuhteista (Suomen luonnon päivä 28.8.)
- askarrellaan luonnonmateriaaleja hyödyntäen
- teeman mukainen musiikki ja lauluhetket
- ilmeet ja eleet, tunnetaitoja: iloinen, surullinen, vihainen, pelokas (Kielinuppu)
- jumpparadat osastolle
- liikuntasali: tasapaino, koordinaatio, pallot
- Luontolive: sienet ja syksy
- Pro Vaka: palautellaan mieleen, tutustutaan timantteihin (muistukkeisiin) ja käydään läpi, mistä niitä saa
- kysellään lasten toiveita toiminnalle: pehmolelut, lääkrileikki, pikkulegot, retket metsään ja leikkipuistoon

Syyskuu: Syksyn ihmeet

- säännöt ja rutiinit taas tutuksi, "miten toimin" (käsinukke-eläimet ym. hahmot tulevat katsomaan, miten hommat toimivat, otetaan aiheita enemmän esille aamupiireissä ym.)

- o ruokailu: lautasmalli, oman vuoron odottaminen, ruoan hakeminen itse, määrän valitseminen, ”kaikkea maistellaan”, oman ruokapaikan siistiminen syönnin jälkeen
 - o ruokailuvälineisiin tutustuminen: veitsi, haarukka, lusikka, muki, lautasliina
- liikutaan luonnossa ja tarkastellaan syksyn tuomia muutoksia
- liikuntaleikit ulkona ja kaukalossa (taikavarjo mukaan) ilmeet ja eleet, tunnetaitoja: iloinen, surullinen, vihainen, pelokas (Kielinuppu)
- luonnon antimet syksyllä: marjat, hedelmät, sienet, kasvimaan sato (maistelu ja maalilla paperiin painaminen)
- pääväreihin tutustuminen arjessa ja leikkien kautta
- luontomaalauksen tekeminen ikkunaan ja siihen askartelut: porkkana, omena, orava, pupu, siili
- säät viilenevät, pukeutumisasiat, kuvat eteiseen, pukemisjärjestys
- Luontolive: Olle-oravan oivallus, siili
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: Liiku rauhallisesti, Laita tavarasi paikalleen

Lokakuu: Minä kokijana ja näkijänä

- säännöt ja rutiinit taas tutuksi, ”miten toimin” (käsinukke-eläimet ym. hahmot tulevat katsomaan, miten hommat toimivat, otetaan aiheita enemmän esille aamupiireissä ym.)
 - o siirtymätilanteet: ruokapöydästä sänkyyn, vessakäynti ja siistiytyminen, kirjan luku, nukkariin, lepohetki
- omaan kehoon tutustuminen (kehonosat), minäkuvan piirtäminen
- sisäliikuntahetket salissa ja käytävällä
- ulkoleikit, luonnon ja lähiympäristön ihmettely
- erilaisten leikkialustojen tekeminen pahvilaatikoihin, lapsien osallistaminen tekemiseen (esim. autot, petsit, eläimet)
- luontomaalauksen tekeminen ikkunaan ja siihen askartelut: jatketaan työstämistä
- Aleksis Kiven päivä 10.10. (oman kirjan päivä)
- Halloween 31.10. naamiaiset ja koristelu
- Luontolive: hirvi
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: anna toiselle rauha toimia, pidä turvaväli

Marraskuu: Minun oikeuteni

- säännöt ja rutiinit tutuksi, ”miten toimin” (käsinukke-eläimet ym. hahmot tulevat katsomaan, miten hommat toimivat, otetaan aiheita enemmän esille aamupiireissä ym.)
 - o leikki: leikin valinta taulusta, leikin aloittaminen ja lopettaminen, leikissä pysyminen, kavereiden huomioiminen
- säät viilenevät, pukeutumisasiat, kuvat eteiseen, pukemisjärjestys
- isänpäivä 12.11. kortti ja lahja
- Lapsen oikeuksien päivä 20.11. laulu ja video ja kuvat
- välivärien opettelua (leikeissä, aamupiireissä, askartelussa)
- ikkunamaalaus talviseksi
- sijaintikäsitteet: päällä, alla, vieressä, sisällä, lähellä, kaukana
- Luontolive: jänis
- pupun metsäseikkailu lähimetsässä: erilaisia toimintarasteja pienryhmissä
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: pyydä apua kauniisti, auta toista

Joulukuu: Tule armas joului!

- Itsenäisyyspäivä 6.12. oma vastaanotto päiväkodilla? tanssit ja tarjottavat, kättelyjonot
- kokokäsitteet: Kumpi on suurempi? Kumpi on pienempi?
- jouluiset tarinat
- piparien paisto
- jouluretki metsään: omatekemät piparit evääksi
- pikkujoulun vietto: musiikki, pienet tarjottavat
- Luontolive: talvi
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: opittujen asioiden kertaamista tarvittaessa (tärkeisiin teemoihin palaamista leikkien ja tuokioiden kautta)
- talon yhteinen joulujuhla/pihatapahtuma?

Tammikuu: Lunta ja pakkasta

- joululoman kuulumisten vaihtoa, piirtämistä/maalaamista aiheesta
- vuoden vaihtuminen, aiheeseen liittyvät askartelut
- käydään aisteja läpi: maku, tunto
- lumeen tutustuminen havainnoiden, tunnustellen ja taiteillen
- kaveritaidot
- musiikkihetket: talvisia lauluja
- talvitouhut ulkona: mäenlasku, lumilinnat
- lasten toiveet toiminnalle:
- Luontolive: karhu
- Pro Vaka: kerrataan lasten kanssa läpi matriisi (2–3 kohtaa)

Helmikuu: Olet minun ystäväni!

- kaveritaitojen kertaamista tuokioiden, satujen ja näytelmien avulla
- postilaatikko osastolle: postin tekeminen ystäväälle (postin jako kerran viikossa)
- ystävänpäivä 14.2. juhlat
- ystävälaulut
- Ystävänpäivälahjojen askartelu (ryhmän sisällä, lahjan saaja arvotaan)
- talvitouhut ulkona: mäenlasku, lumilinnat, luistelu
- käydään läpi aisteja: kuulo, näkö ja haju
- Luontolive: linnut
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: kerrataan lasten kanssa läpi matriisi (2–3 kohtaa)

Maaliskuu: Hyppäämme musiikin maailmaan!

- kuuntelemme luonnon ”musiikkia”: linnun laulu, puron solina, tuulen tuiverrus
- kuuntelemme erilaisia musiikkigenrejä ja -tyylejä: eri maat, eri kulttuurit
- soittimiin tutustuminen (kuukauden joka viikolle eri soitin)
- musiikkiliikuntatuokio salissa
- levyraati lasten toivekappaleista
- Tasa-arvon päivä 19.3. huomioimme toiminnassa ja käsittelemme ikätasoisesti
- Luontolive: majava
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: kerrataan lasten kanssa läpi matriisi (2-3 kohtaa)

Huhtikuu:

- minäkuvan piirtäminen (vrt. syksy)

-
- säät lämpenevät, pukeutumisasiat
 - keväiset laulut
 - luontoretelle: kevään muutokset
 - liikuntatuokiot sisällä ja ulkona: oman kehon ääriiivat ja ”oma turvallinen alue”
 - osastoa kevätkuntoon lapsia osallistaen
 - pääsiäinen: virpomavitsujen askartelu, rairuohojen kasvatus
 - Luontolive: sammakko
 - lasten toiveet toiminnalle:
 - Pro Vaka: kerrataan tarvittaessa

Toukokuu:

- keväinen eväretki luontoon (nyttarit)
- Vappu 1.5. askartelut, naamiaiset ja disko
- äitienpäivä 12.5. askartelut ja kivaa toimintaa äidille (kahvihetki?)
- muodot: kolmio, neliö, ympyrä
- liikuntatuokiot sisällä ja ulkona: mietitään, miten eläimet liikkuvat
- Luontolive: kalat
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: kerrataan tarvittaessa
-

Kesäkuu ja heinäkuu: Rennosti kesästä nauttien!

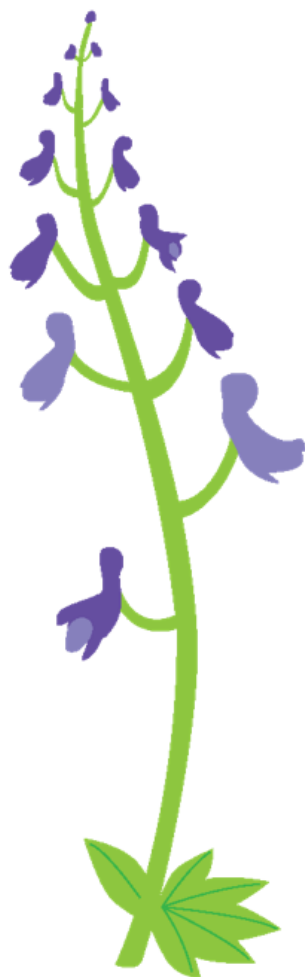
- leikitään vesileikkejä lämpimillä säillä
- touhut lähimetsässä (majat ym.)
- juhannuksen huomioiminen ja spesiaalitarrat
- lasten toiveet toiminnalle:
- Pro Vaka: kerrataan tarvittaessa

Tikkalan päiväkoti / Peurankellot

Vuosisuunnitelma 2023–2024

Tohmajärven kunta

Varhaiskasvatus

PEURANKELLOJEN TOIMINTASUUNNITELMA 2023-2024

Peurankellot -ryhmä toimii osana Tikkanan päiväkotia. Samassa ryhmässä on yhdistettynä Tikkanan päiväkodin esiopetus ja viisivuotiaiden varhaiskasvatus. Peurankellojen ryhmässä on seitsemän esikoululaista sekä viisi viskaria.

Ryhmässä toimii yksi varhaiskasvatuksen opettaja sekä kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Peurankellojen toimintaa ohjaavat valtakunnallinen sekä Tohmajärven kunnan esiopetussuunnitelma ja Tohmajärven kunnan kaksivuotisen esiopetuksen esiopetussuunnitelma sekä Tohmajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelma.

Tänä vuonna toiminnassamme korostuu liikunta ja ympäristökasvatus. Tohmajärven varhaiskasvatuksessa on käynnissä Vipinää Varhaiskasvatukseen (ViVa) hanke. Vuosi 2023 on hankkeen ensimmäinen toimintavuosi ja hankkeen tarkoituksena on lisätä liikuntaa varhaiskasvatuksen arkeen. Hankkeen myötä esimerkiksi esiopetuksessa olevien lasten uimahallikäyntejä on lisätty ja otettu uimaopetus mukaan lasten uimahallivuoroihin. Huomioimme toiminnassamme kaikenlaista liikkumista ja ohjaamme lapsia turvalliseen, mutta aktiivisen arkiliikunnan pariin. Ohjatut liikuntatuokiot ovat tärkeä osa toimintaa, mutta myös omaehtoinen liikkuminen esimerkiksi ulkoilussa on tärkeää. Päivän aikana on paljon ns. siirtymätilanteita, joissa pyrimme huomioimaan monipuolista liikkumista.

Ympäristökasvatuksessa huomioimme erityisesti kestävä kehityksen periaatetta niin lasten kanssa toimiessa kuin aikuisten valinnoissa ja tekemisessä. Käymme lasten kanssa läpi kierrätystä, seuraamme aktiivisesti luontoa ja vuodenaikojen kiertoa ja opettelemme esimerkiksi ottamaan sopivan annoksen ruokaa lautaselle. Retkeilyssä ja liikkumisessa hyödynnämme lähimetsää ja käytämme mm. askarteluissa ja matemaattisten taitojen oppimisessa luontoa ja luonnon materiaaleja. Päiväkodin omalla pihalla on pienimuotoinen kasvimaata, jossa kasvatetaan mm. yrttejä, porkkanoita, herneitä ja salaattia.

Toiminnassamme hyödynnämme aktiivisesti pienryhmätoimintaa. Pienryhmät jaetaan tilanteiden mukaan pedagogisten tavoitteiden mukaisesti. Jokaisessa pienryhmässä toimii 3–4 lasta, jolloin yksilöllisen tuen ja huomion antaminen on helpompaa. Sekoitamme viskareita ja eskareita erilaisiin pienryhmiin tarpeen mukaan.

Pidämme säännöllisesti lasten kokouksia, joissa lapset saavat kertoa omia ajatuksia toiminnan suunnittelusta ja arvioida mikä toiminnassa on ollut hauskaa ja mikä ikävää. Naulakkotilassa on esillä puu, johon olemme keränneet lasten ideoita ja toiveita toimintakaudesta. Tarkoituksena on kartoittaa vanhempainillassa huoltajien ajatuksia ja toiveita puuhun. Lasten osallisuuden tukeminen ja lapsen äänen kuuleminen ovat tärkeitä arvoja ryhmämme toiminnassa. Toiminnan arviointia toteutamme ryhmässämme niin lapsiryhmän tasolla, kuin kasvattajien ja huoltajien kanssa. Arvioinnin menetelminä toimivat lasten kanssa toteutettavat arvioinnit esimerkiksi tuokioiden päätteeksi, lasten kokoukset ja haastattelut, aikuisten havainnointi ja keskustelut, itsearviointi sekä huoltajille suunnatut arviointilomakkeet ja keskustelut.

KAIKKIEN PEURANKELLOJEN RYHMÄKOHTAISET TAVOITTEET:

Kielten rikas maailma

- Katselemme ja luemme paljon kirjoja ja käytämme säännöllisesti kirjastoauton palveluita. Lapset pääsevät käymään kirjastoautolla kolmen lapsen ryhmänä aikuisen kanssa vuoroviikoin.
- Kirjat ovat mukana paitsi päiväsaaduilla myös ruokailun jälkeen rauhoittumisessa, aamu-/toimintatuokioilla sekä paljon lasten omatoimisessa tekemisessä ja tutkimisessa
- Sadut / sadutus, lorut, riimit, tarinat, laulut sekä aakkoset ovat mukana läpi vuoden
- Kuvat ovat toiminnan tukena esimerkiksi päiväohjelman, ohjeiden, ryhmän sääntöjen ja tunteiden käsittelyssä
- Asioita sanallistetaan lapselle ja kielellistä muistia ja sanavaraston kehittymistä kehitetään lukemisen, pelien, laulujen ja tarinoiden avulla
- Eskareilla on käytössä tarinakirjat, jotka on aloitettu viskarivuotena. Kirjaan kerätään kahden vuoden ajan lapsen itsensä kertomia ja kuvittamia tarinoita.
- Viskareilla on käytössä oma tarinakirja, johon otetaan lapsesta kuva kerran kuukaudessa. Lapsi saa itse kertoa omin sanoin omasta kuukausikuvasta.
- Eskareille Veo tekee MAVALKA -testin (matemaattisten valmiuksien kartoitus) sekä Boehmin peruskäsitetestin (esikouluikäisen lapsen kartoitus käsitteiden hallinnasta)

Tutkin ja toimin ympäristössäni

- Säännölliset metsä-/kävelyretket lähiympäristössä keskustellen luonnon ja kotiseudun kunnioittamisesta. Lasten toiveiden pohjalta toteutamme mm. koko päivän pituisen metsäpäivän, jolloin toiminta on kokonaan metsässä. Ruokailemme koulun grillikodalla ja vietämme satuhetken metsässä.
- Marjojen poimiminen lasten kanssa metsäretkellä ja niistä leipominen
- Kierrätyksen opettelu. Ruokaillessa lapset esimerkiksi lajittelevat itse tähteeksi jääneen ruuan biojäteastiaan ja servetin/voinappirasian sekajätteeseen. Ruokaillessa harjoittelemme myös haarukan ja veitsen käyttöä.
- Luonnon, ympäristön ja sään havainnointi eri vuodenaikoina. Jokaisesta lapsesta otetaan vuodenaikakuva päiväkodin pihalla, josta näkee lapsen kasvun ja vuodenajan muutokset. Vuodenaikakuvat tulostetaan jokaisen lapsen kansioon. Vuodenaikakuvat havainnollistavat konkreettisesti ajan kulumisen, kasvun ja vuodenaikojen seuraamisen lapselle.
- Luuppi – ja suurennuslasitutkimukset metsäretkillä
- Valtakunnallisen päivien ja viikkojen huomioiminen toiminnassa, esimerkiksi eläinten viikko ja talvilintujen pihabongausviikot otetaan huomioon toiminnassa.
- Erilaiset retket sekä konsertit ja esitykset
- Lasta kiinnostavan kirjallisuuden lainaaminen: esim. metsän eläimet, eksoottiset eläimet, eläinten äänet, traktorit, legorakentelu, pelit, sääilmiöt, robotit
- Matemaattinen ajattelu arkipäivän tilanteissa, (esim. ulkoillessa, metsäretkillä, ruokailussa, aamutuokioilla ja siirtymätilanteissa) joissa asioita sanoitetaan, lasketaan, vertaillaan, sarjoitetaan ja luokitellaan. Ryhmässä on käytössä ”akvaario”, johon yhdessä lasten kanssa lasketaan eskaripäiviä. Kalat akvaariossa havainnollistavat lapsille eskaripäivien laskemisen ja samalla vahvistetaan matemaattisia taitoja
- Luontolive.fi käyttö, jossa monipuolista materiaalia varhaiskasvatukseen luonnosta, eläimistä ja kasveista (tehtäviä, digimateriaalia, luonnossa oppimista jne.)
- Teknologian tutkiminen mielenkiinnon mukaan tietokoneen, tabletin ja pelien avulla. Ryhmätilassamme on käytössä älytaulu, jota hyödynnämme luontoliven katselemisessa, toiminnallisten pelien pelaamisessa sekä eskarilaisten digimateriaalin käytössä.
- Tangram -tehtävät, geomac ja legot ovat jatkuvassa käytössä
- Ekapeli alku -pelin hyödyntäminen tableteilla sekä viskareille että eskareille

Minä ja meidän yhteisömme

- Ryhmässä laaditaan yhteiset säännöt lasten kanssa ja sitoudumme noudattamaan niitä
- Tunnepelit ja -kortit ovat käytössä esimerkiksi aamupiirillä ja tuokioilla
- Jokainen lapsi saa vuorollaan olla yhden viikon. "Tähtilapsi" - viikon aikana lapsi on myönteisen huomion keskipisteenä ja käytössä on Hyvän Kaverin ranneke, jossa jokainen ryhmäläinen värittää rannekkeesta pienen palan, ja väri kertoo millainen kaveri olet. Lopuksi rannekkeen värien mukaan lapsi saa pujotella itselleen helmistä rannekkeen. Käytössä on myös minä MINÄ- pussi, johon lapsi kerää kotona viisi esinettä, asiaa tai muistoa, (se voi olla esimerkiksi kirja, valokuva, piirustus tai lelu) joiden avulla hän kertoo itsestään muulle ryhmälle. Kotiin lähtee myös kotiväen täytettäväksi pieni lapsen haastattelu lapsesta. Jokainen lapsi saa kertoa pussin sisällöstä niin paljon kuin haluaa ja juuri ne asiat, jotka haluavat.
- Huomaa hyvä -Vahvuuskortit sekä Vahvuusvariksen tarinakirja on tukena vahvuuksien opettelussa ja vahvuuksien tunnistamisessa. Opetellaan tunnistamaan ja nimeämään vahvuuksia sekä itsessä että kavereissa. Keväällä jokainen lapsi saa vahvuusdiplomin.
- Eettinen ajattelu osana toimintaa näkyy esim. luonnon ja eläinten kunnioittamisessa ja toisen huomioimisessa keskustellen arjen tilanteissa sekä vaikkapa metsäretkien yhteydessä
- Lasten mieltä askarruttaviin kysymyksiin vastataan "puolueettomasti"
- Yhteistyö seurakunnan kanssa
- Tutustutaan perinteisiin ja niihin liittyviin juhliin ja tapahtumiin
- Askartelutarvikkeiden käytössä opetellaan esim. kohtuullista paperin ja kartongin kulutusta; leikataan tarvittavat palat paperin reunoilta, ei keskeltä, piirtää voi paperin molemmille puolille jne.
- Käsitellään yhteisiä tavaroita niin etteivät ne hajoa
- Käytetään kierrätys- ja luonnonmateriaaleja askartelussa ja esimerkiksi omien soittimien rakentamisessa. Ajatuksena on, että lapset tekevät askarteluista sellaisia, joista on iloa pidemmän aikaa.
- Talon yhteinen tekeminen kuten kerran kuukaudessa olevat musiikkituokiot ja juhlat

Kasvan, liikun ja kehityn

- Lapsille opetetaan huolellisen käsienpesun lisäksi esimerkiksi veden, saippuan sekä paperipyyhkeiden käyttämistä kohtuudella
- Huoltaja voi tuoda halutessaan lapselle omat xylitol-pastillit, joka annetaan jokaisen aterian jälkeen.
- Noudatamme Tohmajärven kunnan varhaiskasvatuksen liikuntasuunnitelmaa perustana liikuntakasvatukselle. Päiväkodilla on LIIKUNTAKANSIO liikuntatuokioiden ja liikuntakasvatuksen tueksi. Toiminnassamme ohjaamme lasta perusliikuntataitojen vahvistamiseen päivittäin, sekä ohjatuissa, viikoittaisissa liikuntatuokioissa.
- Viskareiden osalta perusliikuntataitojen vahvistamiseen kuuluvat mm. kävely ja juoksu erilaisilla alustoilla, kiipeily, ryömiminen, konttaaminen, kierintä ja roikkuminen. Hyppäämistä harjoitellaan alas -ja eteenpäin sekä sivuille, yhdellä jalalla ponnistaen, pallon heittämistä, vierittämistä ja kiinniottamista, potku- ja lyöntiliikkeitä, kuljettamista sekä mailalla lyömistä. Eskareille Seikkailujen eskari -materiaali sisältää jaksokohtaiset tavoitteet sekä materiaalia ja ideoita liikuntakasvatukseen.
- Käytössämme on koulun liikuntasalin lisäksi oman ryhmän tilat, sovitusti päiväkodin käytävä, oma piha, lähimetsät, tekonurmikenttä ja ulkoliikuntapaikka.
- Talvella hiihdämme ja luistelemme säiden mukaan.
- Uimahallikäynnit ViVa- hankkeen myötä 7 krt/ syksy eskareille. Uimahallikäynteihin kuuluu uimaopetus.
- Opetellaan ottamaan ruokaa sopiva määrä ja samalla vältetään turhaa biojätettä. Ruokaa voi aina hakea lisää.

- Harjoitellaan hyviä pöytätapoja ja yhdessä syömistä sekä opetellaan antamaan toisille ruokarauha
- Keskustellaan ruuasta ja tutustutaan eri aistien avulla ruuan ulkonäköön, alkuperään, koostumukseen ja makuaistimuksiin.
- Lasten kanssa keräämät marjat hyödynnetään leivonnassa.
- Toimintakauden jaksoissa huomioimme leipomisen osaksi kausi- tai juhlateemaa (esim. syksyn sato ja jouluku)

Ilmaisun monet muodot

- Pidämme säännöllisesti musiikkituokioita, laulamme aamutuokioilla, kuuntelemme usein musiikkia lepohtokella ja laulamme myös lasten toiveiden mukaan. Musiikkituokioilla tutustumme monipuolisesti kehorytmeihin, tempoon ja rytmisä liikkuamiseen ja erilaisiin lauluihin. Tutustumme myös erilaisiin soittimiin ja lapset tekevät itse omat soittimet.
- Monipuoliset tuokiot käden taidoissa, kuten huovutus, kudonta, ompelu ja paperimassatyöt.
- Kannustamme omatoimiseen piirtämiseen, askarteluun sekä muovailuun ja välineet ovat aina lasten käytettävissä.
- Lasten töitä ja esityksiä kuvataan ja asetetaan esille sekä kehutaan ja kannustetaan tekemisessä.
- Lapsia kannustetaan luovuuteen ja he saavat osallistua esimerkiksi pöytäteatteriesityksiin.
- Tänä vuonna lähetämme WhatsApp-viestisovelluksella kerran kuukaudessa jokaisesta lapsesta huoltajille kuvia lapsesta. Näin vähennämme paperin käyttöä, kun kuvat lähetetään digitaalisessa muodossa

KOKO TOIMINTAKAUDEN AJAN HARJOITTELEMME PEURANKELLOISSA YHDESSÄ:

- Istuminen pöydän ääressä ja lattialla
- Sääntöjen noudattaminen peleissä ja leikeissä
- Välineiden käytön vuorottelu
- Tehtävien loppuun suorittaminen
- Tarkkaavaisuuden suuntaaminen ja ylläpitäminen
- Motivoituminen annettuihin tehtäviin
- Itsenäinen työskentely
- Keskittyminen toimintaan sekä ohjatussa että vapaassa ryhmätilanteessa
- Pettymysten ja turhautumisen käsittely vahingoittamatta toisia tai ympäristöä
- Vuorovaikutus toisten lasten kanssa, yhteisleikit ja sääntöleikit
- Tunteiden huomioiminen ja eläytyminen
- Omien tunteiden tunnistaminen ja ilmaiseminen
- Oman vuoron odottaminen
- Toisten lasten huomioon ottaminen leikeissä ja tehtävissä
- Erimielisyyksien ratkaiseminen myönteisin keinoin keskustellen

PRO VAKA

Tikkalan päiväkodissa ProVaka on osana toimintakulttuuria. Peurankelloissa ProVakan tavoitteena on kehittää ryhmämme toimintakulttuuria myönteisemmäksi ja ryhmänä oppivaksi kasvatusyhteisöksi.

Ryhmässämme varhaiskasvattajat opettavat lapsille ennakoon pohdittua ja sovittua sosiaalista käyttäytymistä yhdessä harjoitellen ja mallioppimalla aikuisen omasta esimerkistä. Lasten kanssa harjoitellaan toivottua käyttäytymismallia monipuolisin keinoin esimerkiksi leikkien, pelien ja draaman avulla. Lasta ohjataan myönteiseen käyttäytymismalliin päivän eri tilanteissa myönteisen palautteen kautta.

Toivottua ja myönteistä toimintamallia vahvistetaan muistukkeen avulla. Peurankelloissa muistukkeena toimii tällä hetkellä puuhelmi. Helmiä kerätään lasipurkkiin, johon on merkattu tavoiteviivat helmien

keräämiseksi. Jokaisen tavoitteen kohdalla on lasten miettimä palkintoleikki ja kun purkki on täynnä helmiä, vietämme juhlat, joissa tarjoillaan mehua ja popcornia sekä elokuvahetki. Yhdessä helmiä kerryttämällä tavoitellaan siis yhteistä päämäärää eli palkintoleikkiä. Tavoitteenamme on, että palkintoleikistä tulisi viikoittainen osa toimintaa.

Palkintoleikkitoiveita on kysytty lapsilta ja niitä ovat esimerkiksi erilaiset piilotusleikit, kuten porkkanoiden, timanttien ja pikkuautojen piilotus. Myös aikuisten etsiminen oli toivelistalla. Toiveita päivitellään pitkin vuotta. Helmien ohella ryhmässämme käytetään myös runsaasti myönteistä sanallista palautetta.

Tikkalan päiväkodissa käytössämme olevat toimintaohjeet ovat:

- Anna toisille rauha toimia
- Liiku rauhallisesti
- Auta toisia
- Pidä turvaväli
- Pyydä apua kauniisti
- Laita tavarasi paikoilleen

Harjoiteltava toimintaohje valitaan ryhmän tarpeen mukaan ja myös lasten mielipidettä kuunnellen. Toimintaohjetta harjoitellaan useampi viikko ja tarvittaessa toimintaohjetta pystytään kertaamaan sekä käsittelemään uudelleen, mikäli toimintaohje tuntuu lapsista kaukaiselta tai haastavalta noudattaa. Tavoitteenamme on tuoda toimintaohje lapsille käytännönläheisen konkreettisesti, jotta lapsille tulisi mielekäs keino ryhtyä käyttämään toimintaohjetta päivittäin.

VISKARITOIMINNAN RYHMÄKOHTAISET TAVOITTEET

Viskaritoiminnassa tavoitteet pohjautuvat Valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Tohmajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Ryhmäkohtaisia tavoitteita rakentaessa huomioimme lasten henkilökohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat sekä sieltä pohjautuvat tavoitteet kasvu- ja kehitykselle. Tavoitteita ja niiden täyttymistä tullaan havainnoimaan ja tarkkailemaan koko toimintakauden ajan.

Viskareiden kanssa tutustumme Salaisen maan tarinaan, jossa Kisu Pikkukuu seikkailee kirjainten maailmassa. Tarinaa elävöittää Kisu Pikkukuu käsinukke, isot tarinakuvat sekä kuvahahmot.

Vuosikellon olemme jakaneet kolmeen eri jaksoon:

1. Syysjakso (Elokuusta - Lokakuuhun)
2. Talvijakso (Marraskuusta - Helmikuuhun)
3. Kevätjakso (Maaliskuusta – Toukokuuhun)

Vaikka syys- talvi- ja kevätjakson aihealueet painottuvat toiminnassa tietyille ajankohdille, niin aihealueita harjoitellaan ja kerrataan läpi toimintakauden. Esimerkiksi oman nimen kirjoitusta ja kirjaimia sekä numeroihin tutustumista harjoitellaan koko viskarivuoden ajan.

Kaikessa toiminnassa leikki on keskeisellä sijalla lapsen oppimisessa. Ohjatut tuokiot pohjautuvat leikin kautta oppimiseen. Päivittäin varataan aikaa lapsen vapaaseen ja/tai ohjattuun leikkiin.

Toimintaa suunnitellaan lapsilähtöisesti ja siinä luonnollisesti otetaan huomioon lasten mielenkiinnon kohteet ja toiveet.

TOIMINTAKAUDEN AIKANA

- Ompelu (vohvelikangas ja pahvi)
- Taikataikina ja muovailu
- Luonnon materiaaleista askarteleminen ja kierrätysmateriaalien hyödyntäminen
- Vesivärit; laveeraus, liitutyöt
- Värit, värien sekoittaminen
- Taittelu
- Kolmiulotteinen muovailu
- Pujottelu, punominen, sormivirkkaus
- Helmityöt
- Revintätyö
- Huovutus
- Paperimassatyö

SYYSJAKSO (elokuu - lokakuu)

Kirjat, sadut, sadutus, omat tarinat

Teatteriesitykset, nukke- ja pöytäteatteri

Kuvanlukutaito; kuvakerronta ja yksityiskohtien etsiminen

Oma nimi ja oman nimen kirjaimiin tutustuminen, oikea lukusuunta

Aikakäsitys; vuorokausirytmii, eilen, tänään, huomenna, viikonpäivät, vuodenaajat (lorut, laulut, tarinat)

Luokittelua; mikä ei kuulu joukkoon ja miksi

Perusmuodot; kolmio, neliö, ympyrä, suorakulmio

Nimetään, piirretään, väritetään ja leikataan perusmuotoja

Noppaluvun mukaan toimiminen; nopan pistemäärä ja numero

TALVIJAKSO (Marraskuu-helmikuu)

Oman nimen kirjaimet

Teatteriesitykset, nukke- ja pöytäteatteri

Riittäminen, sanoilla leikittely ja loruttelu

Suun motoriikan harjoittelua, suu- ja kielijumppaa

Sanarytmin taputtaminen, oma nimi

Sarjoittaminen; esineiden tai asioiden järjestäminen tietyn säännön mukaan jatkumoksi, esim. värit, perusmuodot

Loogiset sarjat, kuvien tapahtumajärjestys (aikajärjestys; ensin, sitten)

Mittaaminen; pituus, pitkä ja lyhyt, iso kuppi- pieni kuppi

Vertailua, vastakohtaparit; iso- pieni, leveä- kapea, paljon- vähän, enemmän- vähemmän, yhtä monta jne.

Numeroihin tutustuminen ja lukusanojen luetteleminen

KEVÄTJAKSO (maaliskuu- toukokuu)

Tuotoksista kertominen

Teatteriesitykset, nukke- ja pöytäteatteri

Sanallisen ohjeen noudattaminen; kuuntele ja muista- tehtävät (kynätehtävät, liikuntaleikit ja tehtäväradat)

Kielelliset sijaintikäsitteet; edessä, takana, vieressä, päällä, alla, välissä jne.

Loogiset sarjat, kuvien tapahtumajärjestys

Ensimmäinen, keskimäinen, viimeinen, joka toinen

Arkipäivän tilanteissa paino; kevyt, painava, kevyempi, painavampi

Avaruudellinen hahmottaminen; mallin mukaan rakentaminen, rakenteluleikit legoilla jne.

Numeroihin tutustuminen: lukumäärä ja numerovastaavuus pienillä numeroilla (1-6)

ESIKOULUN RYHMÄKOHTAISET TAVOITTEET

Esikoulussa on käytössä Seikkailujen eskari -materiaali, jonka mukaan opeteltavat asiat rytmittyvät läpi toimintavuoden. Jokaisessa jaksossa on teema/ teemoja, joka eheyttävät jakson sisältöjä. Kussakin jaksossa on toimintavihjeitä kaikkiin esiopetuksen oppimiskokonaisuuksiin. Seikkailujen eskarissa tutustutaan Viikunahan pieniin eskarilaisiin, Villiviikunoiden eskariryhmään. Eskarit eli metsän eläimet käyvät eskaria liikkuvassa eskarimetrossa, joka vie lapsia uusien asioiden äärelle. Opettajan opas sisältää monipuolisesti kasvuun ja kehitykseen, tunne- ja kaveritaitoihin sekä ympäristökasvatukseen liittyviä asioita. Eskarimateriaalissa on paljon käytännön vinkkejä ja materiaalia esimerkiksi lasten tarpeita vastaavia eriyttävää materiaalia. Lähtökohtana on se, että aihekokonaisuuksia harjoitellaan ensin toiminnallisesti eri aistikanavia käyttäen, kuten leikkien, tutkien, pari- ja ryhmätöitä tehden sekä keskustelujen avulla.

Lapsilla on omat tehtäväkirjat, jotka sisältävät tehtävien lisäksi erilaisia pelipohjia, aakkoset, numeromerkit sekä tehtäväalustat toiminnallisen matematiikan harjoitteluun ja kirjainrivit kirjainten oppimisen seuraamiseen ja kertaamiseen.

Kirja on jaettu kahdeksaan jaksoon, jotka sisältävät eri tarinoita. Jokaisen kirjan tarinaan liittyy sanojen merkityksen tutkiminen ja sanoilla leikkittely, riimit, tarinasta keskustelu ja tarinan kuuntelu, sanavaraston rikastuttaminen, sanahahmojen tarkastelu. Eri alkuäänteitä kuunnellaan ja aakkosiin tutustutaan toisesta jaksosta alkaen. Samat hahmot seikkailevat tarinoissa läpi vuoden.

Matematiikan opettamisessa geometriaa, mittaamista, aikaa ja hahmottamista, lukumäärän laskemista, lukumäärän visuaalista hahmottamista sekä lukujonotaitoja harjoitellaan koko toimintavuoden ajan. Muut sisältöalueet ovat sijainti- ja suhderekäsitteet, vertailu, luokittelu, säännönmukaisuudet, lukumäärän vertailu (enemmän – vähemmän – yhtä monta käsitteinä), lukumäärän vertailu (kuinka monta enemmän tai vähemmän) sekä luvut 0 – 10: numerosymbolit, lukumäärä ja ankkurointi.

Lisäksi jokaiselle eskarilaiselle on jaettu oma kotitehtävävihko, johon lisätään viikoittain uusi tehtävä. Lapset vievät vihkot kotiin maanantaina ja tuovat ne takaisin eskariin keskiviikkona. Lapset harjoittelevat vihkoista huolehtimista ja myös tehtäviä valittaessa pyrimme huomioimaan, että lapsi pystyy tekemään sen mahdollisimman itsenäisesti. Tehtäviä mukautetaan eri taitotasojen mukaan.

Peurankellojen päiväjärjestys:

Klo 6.00–8.00 Vapaa leikki; pelejä, kirjojen katselua, leikkimistä tms.

n. 7.30 siirrymme Kissankäpälien puolelta Peurankelloihin

8.00 Aamupala

8.45–10.30 Aamupiiri, toimintatuokio (viskari/ eskaritehtäviä/ musiikki/ kädentaitoja/ liikunta viikkosuunnitelman mukaan) ja ulkoilu

10.30 Ruokailu koulun ruokalassa

11.00 Kirjojen katselu/ lukuhetki/ kirjastoauto tiistaisin

VISKARIT:

11.30–12.30 Satu/lepohetki

12.30–13.45 Lepohetki heille jotka nukkuvat, muille lautapeliä pelaamista, tehtäviä (esim. logigot), värittämistä ym. rauhallista tekemistä

ESKARIT:

11.30–12.00 Satu/lepohetki

12.00–13.45 Eskaritehtäviä/toimintatuokio, ulkoilua

Esiopetusta maanantaisin, tiistaisin ja torstaisin klo 8.45–13.45 ja keskiviikkoisin klo 8.45–12.45

14.00 Välipala

14.30–17.00 Iltapäivätoiminta; leikkiä pienryhmissä, lautapeliä pelaamista, muovailua, askartelua yms. ja ulkoilu